

Nova odmera za okoli 800 že upokojenih

Novela Zpiza *Prostovoljna leta se bodo štela, kot so se pred letom 2013 – Zaščita za delavce, za katere delodajalci ne oddajajo obrazcev za prispevke*

LJUBLJANA – Ljudem, ki so se pred uveljavitvijo pokojninske reforme prostovoljno vključili v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, se bo čas, ko so vplačevali premije, spet štel v pokojninsko dobo. Za okoli 800 že upokojenih bo to pomenilo višjo pokojnino.

BARBARA HOČEVAR

Januarja bo začela veljati novela zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki bo pomenila pomembne novosti za dve skupini ljudi. Poslanci so v četrtek z veliko večino potrdili predlog, po katerem se bo doba prostovoljne vključitve v pokojninsko zavarovanje štela tako, kot se je pred 1. 1. 2013, hkrati pa so sprejeli določila, zaradi katerih zaposleni pri delodajalcih, ki ne le da ne plačujejo prispevkov, ampak ne oddajo niti obračunov zanje (REK-obrazcev), ne bodo prikrajšani za pokojninsko dobo. Ta ureditev je v končni posledici taka, kot je že veljavna, brez novele pa bi bili delavci od 1. januarja 2018, po uvedbi evidenčnih računov, precej na slabšem.

Za obe spremembi so zaslužni predvsem v **Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZZS)**, kjer so že kmalu po uveljavitvi ZPIZ-2 ugotovili, da bodo ljudje, ki so si do takrat plačevali po 57 evrov na mesec za to, da bodo bližje upokojitvi, kot je veljalo po ZPIZ-1, prikrajšani. Do takrat se jim je doba prostovoljne vključitve namreč štela za pridobitev pravice do starostne pokojnine brez odbitkov, od takrat pa le kot boniteta za delovno dobo, daljšo od

40 let. Mnogi so se zato upokojevali z malusi, torej trajno nižjimi pokojninami, tudi do 18 odstotkov.

Po ustavnem na evropsko sodišče

Ker se jim je to zdelo krivično, so se v **ZSSS** obrnili na ustavno sodišče. Ko jih je to zavrnilo, tudi zaradi nesorazmerja med tem, koliko so plačevali oni in koliko zaposleni, so prizadetim posameznikom pomagali vložiti tožbe na evropsko sodišče za človekove pravice, kjer pa niso bili uslišani, ker doma niso izkoristili vseh pravnih sredstev.

Pred nekaj meseci pa so jim prisluhnili v koalicijski SD, ki je skupaj z Desusom vložila predlog zakona. Podprle so ga vse poslanske skupine. »Novela bo številnim brezposelnim, ki so dolga leta zaman iskali zaposlitev in se zato prostovoljno vključili v obvezno pokojninsko zavarovanje ter redno plačevali prispevke, omogočila, da si namesto predčasne pokojnine pridobijo ugodnejšo starostno pokojnino,« je komentirala Lučka Böhm, izvršna sekretarka **ZSSS**.

Šest mesecev za novo pokojninsko odmero

Tisti, ki so že upokojeni in so bili oškodovani, imajo šest mesecev od uveljavitve zakona čas, da zahtevajo novo odmero.

V Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje so sporočili, da je bilo 1. januarja 2013 prostovoljno vključenih v zavarovanje 12.797 ljudi. Sprememba bi po njihovih podatkih imela učinek pri okoli 800 uživalcih predčasne pokojnine, ker bodo namesto te lahko uveljavili pra-

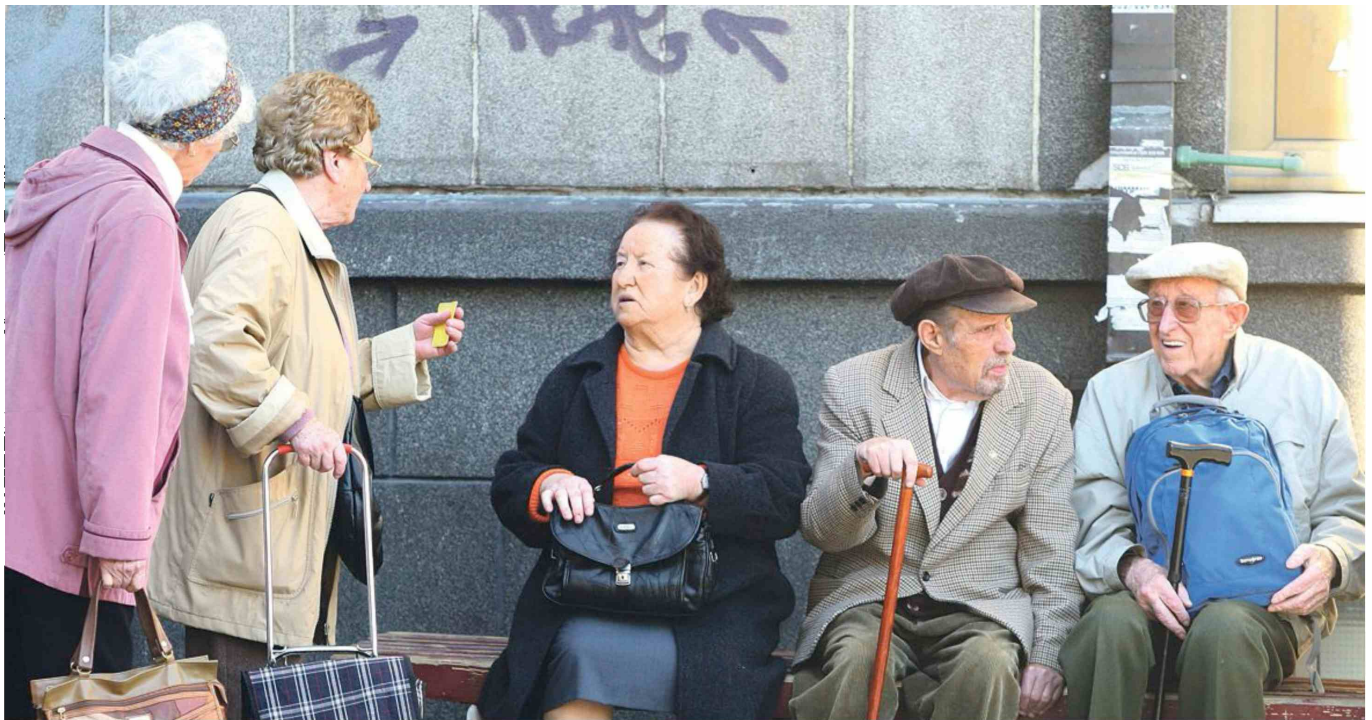
vico do starostne, torej višje. Finančne posledice za pokojninsko blagajno ocenjujejo na 768.000 evrov, saj povprečen znesek zmanjšanja pri njih znaša 80 evrov. Za okoli sto ljudi ta sprememba pomeni možnost, da bi lahko začeli prejemati starostno pokojnino ob uveljavljanju različnih pogojev za znižanje starostne meje. Strošek za Zpiz bi bil 720.000 evrov, pod predpostavko, da bi bili upravičeni do 600 evrov pokojnine. Ker potem ne bi več vplačevali prispevkov, bi pomenilo, da bi bila blagajna prikrajšana za 462.000 evrov.

Delovna oba z delom, ne prispevki

Drug del spremembe Zpiz-2 pa se nanaša na to, da se bo doba, ko bo nekdo zaposlen, štela v pokojninsko, ne glede na to, ali bo delodajalec oddal obračun za prispevke. Bo pa Zpiz delavca o tem obvestil, delodajalca pa pozval, da obveznost izpolni. Na finančni upravi sicer zagotavljajo, da se, tudi zaradi njihovega nadzora, število kršiteljev nenehno zmanjšuje. Na prvem seznamu nepredlagateljev obračunov davčnega odtegljaja aprila 2013 je bilo 4882 delodajalcev. Na najnovejšem, ki so ga objavili včeraj, pa 3162, kar je 35 odstotkov manj. Pohvalili so se, da se je samo v zadnjem mesecu število zmanjšalo za 254. Za delodajalce, ki ne predložijo obračuna, ker niso izplačali plače, se po novem predvideva globa od 3000 do 20.000 evrov, od 1500 do 8000 evrov za manjše delodajalce, za delodajalce posameznika pa od 450 do 1200 evrov.

VRNITEV PRAVIC ŠTUDENTOM

Več sto študentov bo spet dobilo pravice, ki izhajajo iz statusa in so pred nekaj tedni na podlagi 69. člena zakona o visokem šolstvu izgubili. Državni zbor je v četrtek potrdil novelo zakona, ki ga je predlagala Levica. Z njo so odpravili določilo, po katerem so bile pravice omejene največ na trajanje enega študijskega programa na posamezni stopnji oziroma leto več. Prizadeti pa so bili študenti, ki so se med študijem prepisali, ponavljali ali študirali vzporedno. Zdaj bo velik del ponovno upravičenih do financiranja obveznega ter dodatnega zdravstvenega zavarovanja, subvencionirane prehrane, prevoza in bivanja. Študentov, ki so izkoristili možna leta pravic skladno z omenjeno časovno omejitvijo, je bilo po podatkih ministrstva za izobraževanje, znanost in šport 1. oktobra letos 1972, kar pomeni tri odstotke vpisanih študentov, ki jih je letos 65.526. Med njimi je bilo 609 študentov starih manj kot 26 let. Z dopolnjenim 26. letom pa študenti izgubijo možnost zavarovanja po starših in si ga morajo urediti sami.

Državni zbor je sprejel pokojninsko novelo, s katero se bo čas prostovoljne vključitve v obvezno pokojninsko zavarovanje spet štel v pokojninsko dobo brez dokupa. FOTO TADEJ REGENT